

Sygn. akt *XVII AmE 76/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Maria Witkowska**

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o **wymierzenie kary pieniężnej**

na skutek odwołania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 marca 2015 r. Nr (...)

1) **oddala odwołanie,**

2) **zasądza od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Maria Witkowska

Sygn. akt XVII AmE 76/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 marca 2015 roku Nr (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12, art. 56 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 56 ust. 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorstwu działającemu pod firmą: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., kary pieniężnej w związku z naruszeniem warunków koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 14 listopada 2012 r. nr (...), poprzez prowadzenie obrotu paliwami ciekłymi niezgodnie z: przedmiotem i zakresem udzielonej koncesji, warunkiem 2.1.2. oraz warunkiem 2.4.1. posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, orzekł:

1. że przedsiębiorstwo działające pod firmą: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. naruszyło warunki koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 14 listopada 2012 r. nr (...) w ten sposób, że prowadziło obrót paliwami ciekłymi niezgodnie z przedmiotem i zakresem udzielonej koncesji oraz warunkiem 2.1.2. i warunkiem 2.4.1. posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, poprzez rozszerzenie zakresu działalności o prowadzenie obrotu paliwami ciekłymi przy wykorzystaniu stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), gm. K., o czym nie zawiadomiło Prezesa URE.

2. za powyższe działania wymierzył ww. przedsiębiorstwu karę pieniężną w wysokości 40.000 zł, co stanowi (...) przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez nie w 2014 r.

Powód - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w odwołaniu zaskarżył powyższą Decyzję w całości, zarzucając jej:

1. naruszenie przepisów prawa proceduralnego, a mianowicie:

a) art. 7 kpa poprzez czynienie dowolnych ustaleń faktycznych niemających potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym,

b) art. 77 § 1 kpa poprzez niedopełnienie obowiązku wszechstronnego zebrania oraz rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całości materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie,

c) art. 107 § 3 kpa poprzez niewskazanie przyczyn, z powodu których odmówił wiarygodności i mocy dowodowej wyjaśnieniom złożonym przez odwołującego.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie w całości zaskarżonej Decyzji i umorzenie postępowania, względnie o przekazanie sprawy organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia, a oprócz tego o zasądzenie od Prezesa URE na rzecz odwołującego kosztów niniejszego postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, że nie zgłosił rozszerzenia koncesjonowanej działalności z winy pracownika, o czym poinformował organ w wyjaśnieniach, które zostały jednak pominięte. Tym samym według powoda organ nie rozpatrzył całości zgromadzonego materiału, wprawdzie wezwał odwołującego do złożenia wyjaśnień, ale jak podał powód, odmówił im mocy dowodowej.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 14 listopada 2012 r. nr (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił koncesji na obrót paliwami ciekłymi przedsiębiorstwu działającemu pod firmą: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na okres od 14 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2030 r. (k. 65- 72 akt sąd.).

20 listopada 2012 r. Przedsiębiorca zawarł na czas nieokreślony umowę najmu stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...) gm. K., powiat L., z Panią K. K. – właścicielką stacji (k. 7 akt adm.) i już następnego dnia rozpoczął obrót paliwami ciekłymi przy wykorzystaniu tejże stacji (pismo (...) w L. z dnia 29.10.2014 r. k. 6 akt adm. i protokół kontroli nr (...) k. 8- 10 akt adm.).

Po przeprowadzeniu kontroli na przedmiotowej stacji, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w L. decyzją z dnia 12 września 2014 r. (...) nakazał użytkownikowi (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., oddział w G. D. wyłączyć z użytkowania ze skutkiem natychmiastowym stację paliw poprzez wykonanie stałych zapór, zawieszenie tablic informujących o jej wyłączeniu oraz zabezpieczenie zbiorników by nie stwarzały zagrożenia dla środowiska (k. 1- 3 akt adm.).

(...) Sp. z o.o. zaprzestał więc działalności na stacji w dniu 16 września 2014 r. (k. 34 akt adm.).

Powyższa decyzja została uchylona, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania przez organ I instancji na podstawie decyzji (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w B. z dnia 10 listopada 2014 r. (...)(...). W jej motywach wskazano, że niewątpliwie z dokumentów sprawy wynika, że stan techniczny kontrolowanej stacji paliw jest nieodpowiedni, aczkolwiek decyzja nakazująca została skierowana do niewłaściwego podmiotu, ponieważ stroną zobowiązaną do właściwego utrzymania obiektu budowlanego jest właściciel lub zarządca (k. 13- 14 akt adm.).

Kontrola dokonana w dniu 21 i 28 stycznia 2015 r. ujawniła, że stacja paliw jest zamknięta, nie odbywa się na niej obrót paliwami (k. 32, 43v akt adm.).

Z tego powodu Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w L. decyzją z dnia 12 lutego 2015 r. (...) umorzył postępowanie w sprawie stanu technicznego i użytkowego stacji paliw w miejscowości (...), gm. K. z uwagi na beprzedmiotowość postępowania (k. 43- 44 akt adm.).

Wobec powyższego pismem z dnia 01 grudnia 2014 r. zawiadomiono Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, w związku z naruszeniem warunków koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 14 listopada 2012 r. nr (...), poprzez prowadzenie obrotu paliwami ciekłymi niezgodnie z przedmiotem i zakresem udzielonej koncesji oraz warunkiem 2.1.2. i naruszeniem warunku 2.4.1. posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Ponadto wezwano Przedsiębiorcę do nadesłania szczegółowych wyjaśnień, w tym wskazania przyczyn niepoinformowania Prezesa URE o rozszerzeniu działalności w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), gm. K. oraz wyjaśnień dotyczących jego sytuacji finansowej w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia (k. 22 akt adm.).

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego Przedsiębiorca, przedkładając w piśmie z dnia 19 grudnia 2014 r. (k. 24- 25 akt adm.) oraz w piśmie z dnia 30 stycznia 2015 r. (k. 34 akt adm.) wyjaśnienia dotyczące przedmiotowej sprawy wskazał, m.in., że: „przyczyną niepoinformowania Prezesa URE o rozszerzeniu działalności w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), gm. K. był błąd osoby odpowiedzialnej za tego rodzaj czynności. Nie było to działaniem umyśle czy też celowe, a wynikało jedynie ze zwykłego niedopatrzenia bowiem Spółka była przekonana, iż zgłoszenie zgodnie z wymaganymi przepisami zostało dokonane. Potwierdzeniem tego jest choćby wysokość uiszczonych opłat koncesyjnej, przy wyliczaniu której został uwzględniony przychód z działalności koncesjonowanej wykonywanej na w/w stacji paliw”. Ponadto Przedsiębiorca wskazał, że „Jedyną przyczyną niepoinformowania Prezesa URE o rozszerzeniu działalności była duża ilość formalności, procedur i obowiązków związanych z funkcjonowaniem spółki w pierwszych miesiącach faktycznej działalności (...)”. Przedsiębiorca podał też, że po zakończeniu budowy i uzyskaniu stosownych odbiorów oraz pozwolenia na użytkowanie (...) Sp. z o.o. złożył wniosek o rozszerzenie zakresu działalności.

Jednocześnie Przedsiębiorca wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary ze względu na zawieszenie prowadzenia działalności na w/w stacji paliw na długo przed wszczęciem postępowania i znikomy stopień szkodliwości czynu, bowiem wyłącznie na skutek niedopatrzenia nie doszło do złożenia stosownego wniosku. W ocenie Spółki w takim przypadku należy dojść do przekonania, że brak jest podstaw do wymierzenia kary.

Pismem z dnia 16 lutego 2015 r. Przedsiębiorca został powiadomiony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. Został poinformowany, iż może w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia, zapoznać się z materiałem dowodowym zebrany w ramach przedmiotowego postępowania i złożyć ewentualne dodatkowe uwagi i wyjaśnienia (k. 41- 42 akt adm.).

Przedsiębiorca osiągnął przychód z działalności koncesjonowanej w 2014 r. w wysokości (...) zł (k. 34 akt adm.).

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

W ocenie Sądu zaskarżona Decyzja jest prawidłowa i słuszna, a podnoszone przez powoda w odwołaniu zarzuty nie mogą skutkować jej uchyleniem.

Przede wszystkim należy zauważyć, że stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 j.t. ze zm.) karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji.

Należy przy tym zaznaczyć, że naruszenie któregokolwiek z obowiązków mających swe źródło w koncesji jest wystarczającą przesłanką do zastosowania przepisów art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne i wymierzenia

na tej podstawie, w oparciu o art. 56 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy, kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Zdaniem Sądu, brzmienie przytoczonego wyżej przepisu przesądza o obligatoryjnym charakterze kary za naruszenie określonych w koncesji warunków wykonywania działalności gospodarczej, pod jakimi koncesja została wydana, przewidując bezwzględny obowiązek ukarania danego przedsiębiorcy, w razie stwierdzenia okoliczności podlegających karze. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne stanowi więc samodzielną podstawę do wymierzenia kary przedsiębiorcy za niedochowanie obowiązków udzielonej koncesji i nie wymaga wykazania zwinionego działania lub zaniechania przedsiębiorcy.

W tym miejscu należy stwierdzić, że powód akceptując warunki koncesji na obrót paliwami udzielonej mu w związku z tym, że na mocy art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy obrót paliwami wymaga uzyskania koncesji, zaakceptował również oznaczony przez organ przedmiot i zakres działalności w ramach koncesji na zasadzie art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne, który stanowi, że koncesja powinna określać przedmiot oraz zakres działalności objętej koncesją. Punkt 1. otrzymanej przez Przedsiębiorcę koncesji określa więc przedmiot i zakres koncesji, czyli w niniejszym przypadku rodzaj paliw ciekłych będących przedmiotem obrotu oraz środki przyjęte do wykonywania czynności obrotu wymienionymi paliwami ciekłymi, czyli infrastrukturę stosowaną do prowadzenia obrotu. Zgodnie zatem z treścią pkt 1. koncesji przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowić miała działalność gospodarcza w zakresie obrotu paliwami ciekłymi takimi jak: benzyny silnikowe inne niż benzyny lotnicze, oleje napędowe, oleje opalowe, ale przy wykorzystaniu naczip cystern należących do Koncesjonariusza oraz przy wykorzystaniu infrastruktury technicznej innych Przedsiębiorców, która to infrastruktura nie jest eksploatowana przez Koncesjonariusza. Z kolei w warunku 2.1.2 wymieniono naczepy, przy wykorzystaniu których Koncesjonariusz będzie wykonywał działalność gospodarczą, a oprócz tego wskazano powtórnie, że działalność będzie prowadzona również przy wykorzystaniu infrastruktury technicznej innych Przedsiębiorców, która to infrastruktura nie jest eksploatowana przez Koncesjonariusza. Natomiast warunek 2.4.1 stanowi zobowiązanie Przedsiębiorcy do zawiadomienia Prezesa URE o istotnych zmianach dotyczących wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją takich jak rozszerzenie bądź ograniczenie zakresu tej działalności nie później niż 14 dni od dnia ich powstania.

Tym samym przedmiotowa koncesja uprawniała Przedsiębiorcę do prowadzeniu obrotu paliwami ciekłymi wyłącznie przy użyciu określonej w niej infrastruktury technicznej.

Tymczasem Przedsiębiorca po podpisaniu w dniu 20 listopada 2012 r. umowy najmu stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), gm. K., jako najemca rozpoczął na niej sprzedaż paliw, mimo, że koncesja nie obejmowała obrotu paliwami ciekłymi przy wykorzystaniu stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), gm. K.. Przedsiębiorca tego faktu nie kwestionował, podając dokładnie, iż działalność na danej stacji prowadził od 21 listopada 2012 r. do 16 września 2014 r. W tym zatem okresie Przedsiębiorca dopuszczał się przekroczenia zakresu przedmiotowego koncesji z dnia 14 listopada 2012 r.

Podkreślenia wymaga, że w przypadku ograniczenia przedmiotu i zakresu koncesji, wszelkie działanie wychodzące poza granice uprawnień przyznanych koncesjonariuszowi stanowi naruszenie zasad tej koncesji. Skoro bowiem koncesja wyznacza ramy działalności koncesjonowanej jaką koncesjonariusz może podjąć, każde działanie podlegające koncesjonowaniu nie mieszczące się w ramach uprawnień wynikających z koncesji należy ocenić jako sprzeczne z warunkami koncesji. Toteż prowadzenie sprzedaży paliw na stacji paliw nie ujętej w koncesji narusza warunki, pod jakimi koncesjonariusz otrzymuje koncesję. Organ regulacyjny wydaje wszak koncesję sprawdzając wcześniej, czy Przedsiębiorca spełnia warunki określone prawem, aby prowadzić działalność koncesjonowaną w danym zakresie i stąd w tym zakresie po pozytywnym rozpoznaniu wydaje rozstrzygnięcie, nadając adekwatne uprawnienia. Organ wydaje więc koncesję pod warunkiem prowadzenia jej w kształcie określonym w koncesji. Stąd też każde rozszerzenie bądź ograniczenie wykonywanej działalności wymaga zawiadomienia Prezesa URE, co zapisano w pkt 2.4.1. koncesji otrzymanej przez powoda. Przy czym zwłaszcza rozszerzenie działalności aktualizuje potrzebę weryfikacji przez organ pod kątem spełniania wymogów tej dodatkowej działalności.

Powód nie poinformował jednakże Prezesa URE o zamiarze prowadzenia działalności koncesjonowanej na stacji paliw w miejscowości (...), gm. K., stąd też sprawdzeniu nie podlegała konkretna stacja. Dlatego, jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, dopiero w wyniku doraźnej kontroli przeprowadzonej w 2014 r. okazało się, że stacja ta nie spełnia wymagań technicznych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 243, poz. 2063 ze zm.) oraz warunków technicznych uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 18 września 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych (Dz.U. Nr 113, poz. 1211 ze zm.).

Ustaleniom tym, a zwłaszcza wykroczeniu poza zakres udzielonej koncesji Przedsiębiorca nie zaprzeczył, zarówno w toku postępowania administracyjnego, jak i w odwołaniu, przyznając że nie zgłosił rozszerzenia działalności koncesjonowanej z winy własnego pracownika. Zdaniem powoda okoliczność, iż zarzucone działanie zostało zawinione przez osoby trzecie świadczy o braku winy ze strony Przedsiębiorcy, co zostało jednak pominięte przez organ, a co, w ocenie powoda, podważa w konsekwencji Decyzję Prezesa URE. Z rozumowaniem tym nie sposób się wszak zgodzić. Zastosowanie przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne dotyczącego podleganiu karze, implikuje bowiem sam fakt naruszenia dokonanego przez Przedsiębiorcę. Natomiast Przedsiębiorca odpowiada za działania swoich pracowników, bo są one traktowane jako działania własne podmiotu, za które ponosi on odpowiedzialność.

Przed zamknięciem rozprawy Przedsiębiorca postawił pozwanemu zarzut dokonania błędnej wykładni, że Spółka naruszyła warunki koncesji. Zarzut ten w świetle treści art. 207 § 6 k.p.c. oraz wcześniejszego stanowiska przedstawionego przez pełnomocnika procesowego powoda na rozprawie, iż w ocenie odwołującego nie nastąpiło naruszenie prawa materialnego, należało uznać za spóźniony. Nie mniej jednak wymaga pokreślenia, że biorąc pod uwagę fakt, iż Przedsiębiorca prowadził obrót paliwami ciekłymi na stacji paliw w miejscowości (...), gm. K. wbrew przedmiotowi i zakresowi udzielonej mu koncesji, nie może budzić wątpliwości, że naruszył on obowiązki wynikające z udzielonej koncesji, tj. pkt 1 i 2.1.2 koncesji. Zmiana sposobu wykonywania działalności gospodarczej wykraczająca poza materię koncesji mogła nastąpić dopiero w następstwie zmiany zapisów tej koncesji, o ile stacja ta spełniałaby warunki określone w odrębnych przepisach. Przedsiębiorca nie powiadomił jednak Prezesa URE o zamiarze rozszerzenia działalności o obrót paliwami ciekłymi przy wykorzystaniu stacji paliw, mimo, iż działalność w tym zakresie prowadził praktycznie zaraz po otrzymaniu koncesji. Naruszył zatem dodatkowo warunek 2.4.1, nie wypełniając zobowiązania co do zawiadomienia organu o istotnych zmianach w działalności, w szczególności jej rozszerzenia.

Ustalenie, że doszło do naruszenia warunku 1, 2.1.2 i 2.4.1 koncesji, jaką otrzymał powód na obrót paliwami ciekłymi uzasadnia nałożenie na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne. Sama bowiem odpowiedzialność za naruszenie warunków koncesji na zasadzie art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego jest odpowiedzialnością obiektywną. Nie jest konieczne wykazanie umyślnej albo nieumyślnej winy ukaranego podmiotu. Jednakże nie oznacza to, że nie istnieje możliwość ograniczenia lub wyłączenia przedmiotowej odpowiedzialności (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 01 czerwca 2010r. sygn. III SK 5/10, LEX nr 622205). Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 05 lutego 2015r. o sygn. III SK 36/14 (LEX nr 1652700), o ile do zastosowania klasycznych sankcji administracyjnych wystarczające jest stwierdzenie obiektywnego stanu niezgodności zachowania adresata z treścią normy, o tyle w przypadku nakładania przez organ kary pieniężnej, wymierzania jej wysokości oraz oceny możliwości odstąpienia od jej wymierzenia, istotną rolę odgrywają czynniki o charakterze subiektywnym, odtwarzane w oparciu o analizę całokształtu zachowania karanego przedsiębiorcy, jego motywacji, kontekstu zarzucanego mu naruszenia, czy chociażby wpływu przedsiębiorstwa na uchybienie obowiązujących norm. Jak podał Sąd Najwyższy, ukształtowała się zatem linia orzecznicza, zgodnie z którą przyjęto, że przedsiębiorstwo energetyczne może uniknąć kary, gdy wykaże, że obiektywne okoliczności danej sprawy uniemożliwiają mu przypisanie odpowiedzialności za naruszenia przepisów ustawy z uwagi na podjęte przez to przedsiębiorstwo działania o charakterze ostrożnościowo- prewencyjnym.

W niniejszej sprawie należy natomiast przyjąć, że Przedsiębiorca nie podjął stosownych działań o takim charakterze. Powód rozpoczął działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi przy wykorzystaniu stacji paliw w miejscowości (...), gm. K. już w dniu 21 listopada 2012 r., a więc niebawem po uzyskaniu koncesji, która została mu udzielona w dniu 14 listopada 2012 r. na obrót paliwami począwszy od tej daty, a zatem koncesjonariuszowi jej treść powinna być znana. Nie mniej przystępując do wykonywania koncesjonowanej działalności, Przedsiębiorca powinien dokonać weryfikacji zgodności prowadzonego obrotu paliw z warunkami koncesji, co pozwoliłoby w prosty i łatwy sposób zapobiec rozbieżnościom między faktycznym rozmiarem prowadzonej działalności, a uprawnieniami wynikającymi z koncesji, takich działań powód jednak zaniechał.

Naruszenie powoda należało zatem przeanalizować przez pryzmat art. 56 ust. 6 powołanej ustawy, uwzględniając stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Jeśli chodzi o kwestię zawinienia powoda stwierdzić trzeba, że powód nie wykazał się należyłą starannością wymaganą od profesjonalnie działającego na rynku podmiotu. Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej ocenia się zgodnie z art. 355 § 2 kc przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Natomiast wyjątkowy charakter działalności koncesjonowanej przemawia za ustaleniem ponad przeciętnego poziomu staranności, jaką powinien się wykazać koncesjonariusz. Przedsiębiorca niewątpliwie takiej staranności nie wykazał. Powinien bowiem sprawdzić i mieć wiedzę, czy posiadana przez niego koncesja zawiera w swoich zapisach określony przedmiot i zakres działalności, adekwatny do aktualnie prowadzonej działalności, aby nie było wątpliwości, iż koncesjonariusz jest uprawniony do wykorzystywania użytkowanej stacji paliw zgodnie z koncesją. Ewentualny błąd pracownika Przedsiębiorcy nie jest zatem żadnym wytłumaczeniem. Znajomość głównych warunków działalności koncesyjnej stanowi przecież podstawowy obowiązek koncesjonariusza. Dlatego działanie sprzeczne z tymi istotnymi warunkami trzeba uznać za zawinione zaniechanie. Zaniechanie rozszerzenia koncesji świadczy natomiast o braku rzetelności, a brak bezpośredniej kontroli, a przez to wiedzy na temat udzielonych uprawnień koncesyjnych, ocenić należy jako przejaw lekkomyślności i nierozsądku. Dlatego stopień zawinienia powoda należy określić jako duży.

Jeśli chodzi o stopień szkodliwości czynu Sąd uznał jako istotne, że Przedsiębiorca wykonywał działalność niezgodnie z podstawowymi założeniami jego funkcjonowania na rynku obrotu paliwami określonymi w koncesji, wykorzystując niezgłoszoną Prezesowi URE stację paliw od 21 listopada 2012 r. do 16 września 2014 r., a więc bez mała dwuletni okres czasu, nie informując Prezesa URE o rozszerzeniu działalności poprzez obrót paliwami na stacji paliw, przez co organ nie mógł ocenić, czy podmiot spełnia ustawowe wymagania prowadzonej działalności koncesjonowanej w tym zakresie, w szczególności, czy zostały zachowane wszystkie wymogi techniczne gwarantujące prawidłowe wykonywanie działalności w rozszerzonym zakresie. Tym samym Przedsiębiorca uniemożliwił wypełnienie przez Prezesa URE funkcji ochrony należytego prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem bezpieczeństwa i to w dziedzinie mającej ważne znaczenie dla gospodarki kraju. Natomiast wykorzystywana przez Przedsiębiorcę stacja paliw zlokalizowana w miejscowości (...) gm. K. nie spełniała wymagań technicznych, jakim powinny odpowiadać stacje paliw płynnych oraz stanowiła realne zagrożenie dla skażenia środowiska oraz zdrowia a nawet życia ludzi. Zasadność natychmiastowego wstrzymania użytkowania tego obiektu nie budziła wątpliwości w ocenie organów nadzoru budowlanego. Powyższe oznacza, że Przedsiębiorca nie otrzymałby zgody na legalne wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi przy wykorzystywaniu tej infrastruktury technicznej. Szkodliwość przypisanego powodowi czynu była zatem znaczna.

W związku z powyższym, w niniejszej sprawie nie zachodzą wskazane w art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne przesłanki uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Zgodnie z powołanym przepisem Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Przesłanki te nie wystąpiły jednak kumulatywnie jak tego wymaga ustawa, gdyż jak podano wyżej szkodliwość naruszenia była znaczna.

W kwestii dotychczasowej działalności Przedsiębiorcy uwzględniony został fakt, że dane naruszenie jest pierwszym stwierdzonym naruszeniem przez powoda warunków koncesji.

Oceny możliwości finansowych Przedsiębiorcy dokonano w oparciu o przedstawione informacje, z których wynika, że jego przychód z działalności koncesjonowanej w 2014 r. wyniósł (...) zł (w tym na przedmiotowej stacji paliw (...) zł). Przychód z działalności gospodarczej ogółem w 2014 r. wyniósł ok. (...) zł, koszty uzyskania przychodów ok.(...) zł, dochód wyniósł ok. (...) zł. Przy czym Przedsiębiorca wyjaśnił, że przychody, koszty oraz dochód z działalności gospodarczej ogółem uzyskane w 2014 r. zostały przedstawione w wielkościach szacowanych z uwagi na przygotowywanie sprawozdania finansowego za 2014 r. (k. 34 akt adm.).

Mając powyższe na względzie, Sąd stanął na stanowisku, że okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają ustalenie kary pieniężnej w kwocie 40.000,00 zł. Kara ta jest adekwatna do stopnia dokonanego naruszenia, a jej wysokość wprawdzie może stanowić obciążenie dla Przedsiębiorcy, ale nie powinna spowodować zagrożenia dla kontynuacji działalności gospodarczej powoda, w świetle wielkości osiągniętych przez niego przychodów.

Kara pieniężna, o której mowa wyżej, będzie więc pełnić funkcję prewencji szczególnej i ogólnej, a więc być zarówno realną, odczuwalną dolegliwością dla ukaranego podmiotu, będącą reakcją na naruszenie, ale także wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań, co zmotywuje go do przestrzegania reguł prawnych wynikających z prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej.

Dodania wymaga, że określona w Decyzji kara pieniężna stanowi ok. (...) przychodu Przedsiębiorcy osiągniętego w 2014 r. z działalności podlegającej koncesjonowaniu, tj. przychodu osiągniętego przez powoda ze sprzedaży wszystkich paliw, podczas gdy Prezes URE mógł wymierzyć Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości nie przekraczającej 15% przychodu ukaranego Przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne.

Odnosząc się natomiast do zarzutów powoda dotyczących procedury administracyjnej Sąd stwierdził, iż nie mogą być one skutecznie podnoszone w postępowaniu przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Sąd uznał, że nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu, bowiem Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym (vide Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lutego 2007 roku, sygn. akt VI ACa 952/06). Podkreślenia wymaga, że postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie stanowi kolejnej instancji postępowania administracyjnego, a wniesienie przez stronę odwołanie otwiera drogę postępowania cywilnego o kontradiktoryjnym charakterze, w którym sąd zobowiązany jest osądzić sprawę od nowa (vide Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 października 2006 roku, sygn. akt VI ACa 1026/05). Niezależnie od powyższego należy podnieść, że powód podnosząc zarzut naruszenia art. 7 k.p.a. nie wskazał nawet, jakie ustalenia faktyczne jako poczynione przez Prezesa URE, jego zdaniem, w sposób dowolny nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 i 99 k.p.c., stosownie do wyniku sporu.

SSO Maria Witkowska